

УДК 338.46, 7.07
JEL classification: O3, Z1
DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2025/227-2/10>

Ірина СВИЩУК, асп.
ORCID ID: 0009-0007-8403-1320
e-mail: irynasvishchuk@knu.ua

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ КАТЕГОРІЇ "КРЕАТИВНІ ІНДУСТРІЇ" ТА ЇХНЬОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ У СУЧАСНОМУ КОНТЕКСТІ

Вступ. Динамічний розвиток економіки в умовах глобалізації та цифровізації посилює роль креативних індустрій як ключового чинника інноваційного розвитку. Національна стратегія–2030 передбачає збільшення їхньої частки у ВВП України до 10 %, приріст частки у створенні доданої вартості з 3,86 до 5 %, зростання експорту креативних товарів і послуг із 0,5 до 3 %, а також збільшення зайнятості в секторі з 3,57 до 4,5 % (Кабінет Міністрів України, 2020). У цьому контексті дослідження креативних індустрій є актуальним для оцінювання їхнього впливу на економіку, інновації та зайнятість, проте різноманітність підходів до їхнього визначення і класифікації ускладнює формування єдиної методологічної бази для аналізу їхнього соціально-економічного значення.

Методи. Використано такі методи: контент-аналіз наукових визначень і типологій креативних індустрій; структурно-логічний аналіз для виокремлення ключових компонентів поняття; методи порівняння й аналогій для виявлення спільних і відмінних рис трактувань; індуктивно-дедуктивний підхід для обґрунтування інтегрованого підходу до класифікації креативних індустрій.

Результати. На основі систематизації наукових джерел сформульовано авторське визначення поняття "креативні індустрії", яке інтегрує ключові аспекти представлених у літературі дефініцій і концептуально відображає їхню сутність. Висвітлено ознаки креативних індустрій. Запропоновано класифікацію креативних індустрій за способом створення економічної цінності (творчість або технології), формою кінцевого продукту (матеріальний чи нематеріальний) і характером взаємодії зі споживачем (прямий чи опосередкований вплив).

Висновки. Проведене дослідження дозволило систематизувати наукові підходи до визначення поняття "креативні індустрії" та простежити особливості їхньої еволюції в умовах глобальних економічних змін. На основі детального аналізу сформульовано авторське визначення креативних індустрій як сукупності секторів економіки, де творчість, інноваційність та інтелектуальна власність є основою створення економічної цінності та сталого розвитку. Визначено ключові ознаки креативних індустрій. Розроблено інтегровану класифікацію креативних індустрій, яка дозволяє чітко розмежувати традиційні напрями, пов'язані із збереженням культурної спадщини, та сучасні технологічні сектори, що активно інтегрують цифрові рішення і сприяють інноваційному розвитку.

Ключові слова: креативні індустрії; класифікація; інтегрований підхід; інноваційність; економічна значущість.

Вступ

Креативні індустрії є важливим елементом сучасної економіки, що забезпечує інноваційний розвиток, підвищує конкурентоспроможність країн і сприяє формуванню нових джерел економічного зростання. Їхня роль посилюється в умовах глобалізації та цифрової трансформації, коли традиційні економічні моделі поступаються місцем економіці знань і творчості. Водночас, відсутність єдиного підходу до визначення сутності поняття "креативні індустрії" та його класифікації ускладнює формування ефективних механізмів підтримки цього сектору економіки й оцінювання його впливу на соціально-економічний розвиток. Необхідність комплексного осмислення теоретико-методологічних засад дослідження креативних індустрій, їхньої структуризації та розроблення універсальної класифікації обумовлює актуальність обраної теми.

Метою статті є вдосконалення методологічних основ аналізу сутності та класифікації креативних індустрій.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання:

1. Провести контент-аналіз визначень поняття "креативні індустрії" у працях науковців, документах міжнародних організацій та офіційних джерелах.
 2. Виокремити за допомогою структурно-логічного аналізу ключові компоненти змістовного наповнення цього поняття.
 3. Вивчити та систематизувати існуючі підходи до класифікації креативних індустрій, визначити їхні переваги та недоліки.
 4. Запропонувати авторський інтегрований підхід до класифікації креативних індустрій з урахуванням сучасних економічних тенденцій і викликів глобального розвитку.
- Об'єктом дослідження є креативні індустрії, їхні структурні особливості та процеси розвитку в економіці.

Огляд літератури. Креативні індустрії є динамічним явищем, що поступово набуває стратегічного значення у світовій економіці. Незважаючи на відносно недавню інтеграцію цього поняття в науковий і політичний дискурс, їхня роль у створенні доданої вартості, стимулюванні інновацій і забезпеченні сталого розвитку постійно зростає.

Теоретичні підходи до визначення сутності креативних індустрій активно розробляються міжнародними організаціями. ЮНЕСКО у своїх доповідях акцентує увагу на креативних індустріях як секторі, що об'єднує створення, виробництво та комерціалізацію нематеріальних і культурних продуктів (UNESCO, 1972; 2006). Конференція ООН із торгівлі та розвитку (UNCTAD, 2008; 2019; 2022) підкреслює економічний потенціал креативних індустрій та їхній вплив на розвиток глобальних ринків. Всесвітня організація інтелектуальної власності (World Intellectual Property Organisation, 2003) розглядає їх кризу призму створення та захисту інтелектуальної власності як ключового ресурсу у креативній економіці.

Важливим етапом у розвитку концепції креативних індустрій стало їхнє визначення та систематизація у Великобританії. У 1998 р. Департамент цифрових технологій, культури, засобів масової інформації та спорту Сполученого Королівства (DCMS) (Department for Digital, Culture, Media & Sport, 1998) оприлюднив документ Creative Industries Mapping Document, у якому креативні індустрії визначають як сукупність секторів, що базуються на творчості, таланті й інтелектуальній власності та мають потенціал створювати економічну цінність (Department for Digital, Culture, Media & Sport, 1998). Подібні концептуальні підходи до розуміння креативних індустрій розроблялися також в інших аналітичних центрах, зокрема й у Hong Kong Ideas Centre (2009), Американській

© Свищук Ірина, 2025

академії мистецтв і наук (American Academy of Arts and Sciences, 2021), а також у дослідженнях Papp-Váry, & Tóth, (2022), які аналізують взаємозв'язок креативних індустрій із культурним туризмом.

В українському контексті нормативно-правові аспекти визначення креативних індустрій окреслено у низці законодавчих актів, зокрема у Законі України "Про культуру" (2010) та Розпорядженні Кабінету Міністрів України щодо затвердження переліку креативних видів економічної діяльності (2019) (Верховна Рада України, 2010; Верховна Рада України, 2019). Крім того, стратегічний документ "Вектори економічного розвитку 2030" підкреслює важливість розвитку креативної економіки як одного з ключових пріоритетів державної політики (Кабінет Міністрів України, 2020).

Теоретичне осмислення сутності креативних індустрій знайшло відображення у працях українських науковців. Антошкіна Л. І. досліджує проблеми та перспективи розвитку креативних секторів в Україні, наголошуючи на необхідності інституційної підтримки та створення механізмів стимулювання їхнього зростання (Антошкіна, 2011). Кукса І. М. і Петухова Т. О. аналізують креативну економіку як складову стратегії сталого розвитку, акцентуючи на її тісній інтеграції з інноваційною діяльністю (Кукса, & Петухова, 2017). Значну увагу сучасні дослідження приділяють впливу цифровізації та індустрії 4.0 на структуру креативних індустрій. Зокрема, Шкодін І., Кондратенко Н. та Шукіна А. аналізують адаптацію креативних секторів до нових технологічних реалій і підкреслюють необхідність модернізації процесів створення та поширення креативного контенту (Shkodina, Kondratenko, & Shchukina, 2023).

Окремим напрямом досліджень є класифікація креативних індустрій. У роботі "Creative Industries Mapping Document" (Department for Digital, Culture, Media & Sport, 1998) виокремлено 13 секторів: реклама, архітектура, мистецтво, дизайн, мода, музика, ЗМІ, програмне забезпечення тощо. UNESCO (2009) поділяє індустрію на дві групи – основні культурні сфери та суміжні галузі. UNCTAD (2008, 2010) класифікує індустрію за чотирма напрямками: спадщина, мистецтво, ЗМІ, функціональні витвори. World Intellectual Property Organisation (2003) виокремлює чотири групи за ступенем захисту авторських прав. В Україні класифікацію представлено в розпорядженні КМУ (Верховна Рада України, 2019), де визначено 34 види економічної діяльності.

Отже, креативні індустрії постають як складне соціально-економічне явище, що поєднує елементи культури, економіки, технологій та інтелектуальної власності. Попри наявність розмаїтих концептуальних і класифікаційних підходів, питання уніфікації термінології, систематизації складових та оцінювання економічного внеску креативного сектору залишаються відкритими. Це зумовлює необхідність подальших теоретичних узагальнень і прикладних досліджень, особливо в контексті трансформаційних процесів сучасної економіки.

Методи

У дослідженні застосовано комплекс теоретичних та емпіричних методів. Для систематизації існуючих наукових поглядів на поняття "креативні індустрії" та еволюції цього поняття проведено контент-аналіз наукових праць, правових актів і міжнародних документів за методикою А.О. Старостіної, представлених у працях вітчизняних і зарубіжних авторів. За допомогою структурно-логічного аналізу виокремлено ключові ознаки та характеристики креативних індустрій, що дозволяє розкрити їхню сутність у контексті сучасної економіки. Методами

порівняння й аналогій виявлено спільні та відмінні риси у трактуванні креативних індустрій у різних наукових підходах. На основі аналізу переваг і недоліків існуючих визначень обґрунтовано авторське визначення креативних індустрій із використанням методів індукції та дедукції. Системний підхід застосовувався для всебічного дослідження креативних процесів та їхнього впливу на економічний розвиток. Базу дослідження становили наукові праці зарубіжних і вітчизняних учених, звіти міжнародних організацій із питань розвитку креативних індустрій, опубліковані в період з 1972 по 2023 рр.

Результати

Термін "креативні індустрії" набув широкого вжитку серед політиків і дослідників на початку 1980-х рр. після виходу важливої доповіді ЮНЕСКО під авторством Огюстена Жирара. Цей документ став однією з перших спроб комплексного аналізу стану креативних індустрій, акцентуючи увагу на їхній значущості для економічного та соціального розвитку. Перше видання доповіді Cultural Development: Experiences and Policies опубліковано 1972 р. (UNESCO, 1972), а друге – 1983 р. (UNESCO, 1983). На державному рівні термін "креативні індустрії" вперше отримав офіційне визнання у Великобританії в середині 1990-х рр. У 1997 р. новообраний лейбористський уряд поставив за мету визначити й оцінити вплив креативного сектору на економіку країни, що привело до створення Департаменту цифрових технологій, культури, засобів масової інформації та спорту Сполученого Королівства (DCMS) (Department for Digital, Culture, Media & Sport, 1998) і формування міжгалузевої групи з питань креативних індустрій (Creative Industries Task Force). Спираючись на попередній досвід Австралії, зокрема й на дослідження в межах ініціативи Creative Nation (1994), та на консультації з представниками креативного бізнесу, у 1998 р. Департамент підготував і опублікував документ "Creative Industries Mapping Documents" (Department for Digital, Culture, Media & Sport, 1998). У ньому вперше офіційно визначено креативний сектор як "галузі, що мають своє походження в індивідуальній творчості, майстерності та таланті й мають потенціал для створення добробуту та робочих місць шляхом виробництва і використання інтелектуальної власності". У цьому документі також виділено 13 основних креативних галузей (Department for Digital, Culture, Media & Sport, 1998), що заклало підґрунтя для подальшого розвитку концепції креативних індустрій. Згодом ця сфера стала одним із ключових пріоритетів економічного розвитку у провідних країнах світу.

На сучасному етапі інновації та креативність виступають ключовими факторами успіху у глобальній економіці. Індустрія 4.0 наочно демонструє зазначені зміни, інтегруючи інформаційно-комунікаційні технології в різні галузі економіки, що сприяє цифровій трансформації та оптимізації виробничої діяльності (Shkodina, Kondratenko, & Shchukina, 2023). У цьому контексті креативні індустрії набувають особливої ваги, виступаючи рушійною силою інновацій та економічного зростання.

Під впливом Індустрії 4.0 креативні індустрії зазнають суттєвих трансформацій: цифровізація, автоматизація, використання штучного інтелекту, віртуальної та доповненої реальності, технологій блокчейну й аналізу великих даних змінюють традиційні моделі створення, розповсюдження та споживання креативного контенту. Це не лише відкриває нові можливості для розвитку креативного бізнесу, але й інтегрує його у глобальне економічне середовище. Зростання значення креативних індустрій у цифрову епоху обумовлює необхідність

їхнього глибокого дослідження в контексті Індустрії 4.0, що дозволяє визначити актуальні тренди й окреслити перспективи їхнього використання для відновлення й розвитку економіки України.

Концепція креативних індустрій безпосередньо пов'язана з розвитком креативної економіки, де основна увага приділяється створенню, розвитку й ефективному використанню творчих ресурсів і ідей (Кукса, & Петухова,

2017). Креативні індустрії водночас становлять концептуальну основу креативної економіки, яка формується на перехресті мистецьких практик, підприємницької діяльності й інноваційних технологій (UNCTAD, 2008). В умовах Індустрії 4.0 цей взаємозв'язок набуває ще більшої ваги, оскільки цифрові технології кардинально змінюють способи виробництва й споживання креативного продукту.

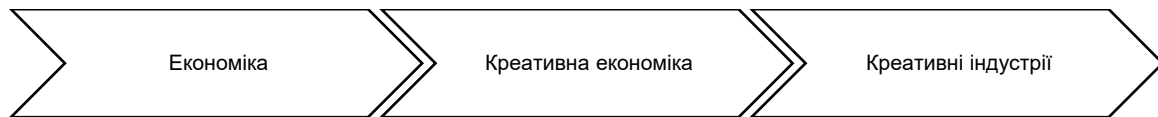

Рис. 1. Місце креативних індустрій у загальній концепції економіки

Як бачимо з рис. 1, поняття "креативні індустрії" не є тотожним поняттю "креативна економіка", а становить одну з її складових, що чинить на неї вплив. Креативна економіка охоплює сукупність видів економічної діяльності, що базуються на знаннях, творчості, інтелекті, технологіях та інноваціях і мають високий потенціал прибутковості та створення робочих місць. До її основних компонентів належать креативні індустрії, а також інші напрями креативної економічної діяльності (наукові дослідження, освіта, мода, туризм, сервіс, виробництво креативної продукції тощо) (Кукса, & Петухова, 2017).

Місце креативних індустрій у загальній концепції економіки демонструє послідовну еволюцію: від традиційної економіки – до креативної – з подальшим виокремленням креативних індустрій як самостійного та впливового

сегменту економічної системи. Креативні індустрії водночас виступають стратегічним інструментом економічного розвитку, адже вони враховують потенціал творчості й інновацій для створення робочих місць, покращення якості життя та стимулювання глобальної економічної активності (UNCTAD, 2019). Такий підхід відображає сучасне визнання культурних і творчих ресурсів як ключових драйверів економічного успіху.

Подальший аналіз структури поняття "креативні індустрії" здійснено на основі узагальнення підходів учених-економістів, положень правових актів і документів міжнародних організацій за методикою А. О. Старостіної (Старостіна, Кравченко, & Нагачевська, 2019), що представлено у табл. 1.

Таблиця 1

Підходи до визначення поняття "креативні індустрії"

№ з/п	Автор	Визначення поняття
1	Закон України "Про культуру" від 14.12. 2010 р. № 2778-VI (Верховна Рада України, 2010)	"Креативні індустрії – види економічної діяльності, метою яких є створення доданої вартості і робочих місць через культурне (мистецьке) та/або креативне вираження"
2	Інститут статистики Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури – UNESCO (UNESCO, 2006)	"Креативні індустрії – індустрії, метою яких є "створення, виробництво і комерціалізація творчих змістів, які є нематеріальними і культурними за своєю природою"
3	Конференція ООН із торгівлі та розвитку – UNCTAD (UNCTAD, 2022)	"Креативні індустрії – цикли створення, виробництва, обміну і розподілу товарів і послуг, які ґрунтуються на творчому й інтелектуальному капіталі; діяльність на основі знань, що сфокусована, але не обмежується мистецтвом, потенційно орієнтована на отримання прибутку від торгівлі та прав інтелектуальної власності; матеріальні продукти та нематеріальні інтелектуальні або мистецькі послуги з творчим змістом та економічною цінністю, і в той самий час такі продукти і послуги, що орієнтовані на досягнення та ринкові цілі"
4	Всесвітня організація інтелектуальної власності – WIPO (World Intellectual Property Organisation, 2003)	"Креативні індустрії – галузі, які є присвяченими, взаємозалежними або прямо, або опосередковано пов'язані зі створенням, виробництвом, представленням, експонуванням, спілкуванням, розповсюдженням або роздрібним продажем матеріалів, захищених авторським правом"
5	Департамент цифрових технологій, культури, засобів масової інформації та спорту Сполученого Королівства (DCMS) (Department for Digital, Culture, Media & Sport, 1998)	"Креативні індустрії – це діяльність, заснована на творчості, індивідуальному таланті та майстерності, яка має потенціал для створення робочих місць і багатства завдяки створенню та використанню інтелектуальної власності"
6	Hong Kong Ideas Centre (Hong Kong Ideas Centre, 2009)	"Креативні індустрії – галузі виробництва, які створюють товари і послуги, використовуючи творчий потенціал та інтелектуальну власність як основні активи"
7	American Academy of Arts and Sciences (American Academy of Arts and Sciences, 2021)	"Креативні індустрії – виробництво товарів і послуг, пов'язане зі створенням і поширенням як аматорського, так і професійного мистецтва"
8	Антошкіна Л. І. (Антошкіна, 2011)	"Креативні індустрії – це такий тип соціокультурних практик, інтегруючою домікантою яких є творча компонента, що часто граничить з експериментом, новаторством і тому не завжди переслідує комерційні цілі"
9	Cambridge Dictionary (Cambridge Dictionary, 2025)	"Креативні індустрії – галузь, що базується на роботі, в якій важливі оригінальні ідеї, як-от робота в мистецтві чи ЗМІ, розроблення комп'ютерного програмного забезпечення"
10	Papp-Váry, Á. F. & Tóth, T. Z. (Papp-Váry, & Tóth, 2022)	"Креативні індустрії – набір автономних секторів, діяльність яких спрямована на виробництво інтелектуальних продуктів і культурних цінностей, заснованих на творчості людини, а також стимулює економічний процес. Вона утворює міст між мистецтвом, культурою, бізнесом і технологіями"

Аналізуючи підходи до визначення категорії "креативні індустрії", варто зауважити спільні та розбіжні риси. Стосовно спільних рис, усі визначення вказують на здатність креативних індустрій створювати додану вартість, а також підкреслюють роль культурного та/або творчого вираження. Значна частина визначень акцентує увагу на важливості створення робочих місць і стимулювання інноваційного розвитку. Залежно від підходу, можна виокремити кілька аспектів: творчий аспект, згідно з яким креативні індустрії ґрунтуються на індивідуальній творчості, таланті та майстерності (UNESCO, 2006; Department for Digital, Culture, Media & Sport, 1998); Антошкіна, 2011); економічний аспект, що підкреслює їхній потенціал створювати додану вартість, надавати робочі місця та стимулювати економічний розвиток (Верховна Рада України, 2019; UNCTAD, 2022; Cambridge Dictionary, 2025); інтелектуальний аспект, відповідно до якого креативні індустрії пов'язані зі створенням, використанням і захистом об'єктів інтелектуальної власності (World Intellectual Property Organisation, 2003; Papp-Váry, & Tóth, 2022); культурний аспект, де креативні індустрії ототожнюються з мистецтвом, культурною спадщиною та культурними цінностями (UNESCO, 2006; Верховна Рада України, 2010; Papp-Váry, & Tóth, 2022).

Щодо виявлених розбіжностей у трактуванні поняття "креативні індустрії", можна виокремити такі основні аспекти:

1. Широта охоплення діяльності. Деякі визначення (напр., ЮНЕСКО, 2006) пропонують широке трактування креативних індустрій, включаючи всі види діяльності, пов'язані з творчим контентом. Натомість інші (зокрема й Департамент цифрових технологій, культури, засобів

масової інформації та спорту – DCMS, 1998) подають вузький підхід, обмежуючи сферу певними галузями, такими як мистецтво, медіа та програмне забезпечення.

2. Економічна орієнтація. Частина визначень, наприклад, Закон України "Про культуру" (Верховна Рада України, 2010) акцентує увагу на економічній складовій креативних індустрій – створенні доданої вартості, нових робочих місць і розвитку економіки. Водночас, інші трактування (напр., у дослідженнях Антошкіної, 2011) більше підкреслюють соціокультурний аспект і не завжди прямо пов'язують діяльність у цій сфері з отриманням комерційної вигоди.

3. Матеріальний і нематеріальний характер результатів. Частина визначень (зокрема, UNCTAD, 2022) наголошує на матеріальних продуктах і нематеріальних послугах, що генеруються креативними індустріями. Інші (напр., підходи World Intellectual Property Organisation, 2003) більше фокусуються на нематеріальних результатах творчої діяльності, таких як об'єкти інтелектуальної власності й мистецькі твори.

Наступним кроком здійснимо класифікацію існуючих підходів до визначення поняття "креативні індустрії" (табл. 2).

Як ми бачимо, не всі наведені визначення містять необхідні компоненти. Визначення № 7, № 8, № 9 не є повними. Перш за все відмітимо, що у більшості визначень креативні індустрії розглядають як галузі та виробництво товарів і послуг. Також багато авторів вказують на культурний і творчий характер креативних індустрій, зокрема й через їхню зв'язаність із мистецтвом, інтелектуальною власністю та креативним вираженням.

Таблиця 2

Класифікація існуючих підходів до визначення поняття "креативні індустрії"

Автор	Суть явища								Наявність змісту	Наявність результату
	"Види економічної діяльності"	"Індустрії"	"Цикли"	"Галузі"	"Діяльність"	"Виробництво товарів і послуг"	"Тип соціально-культурних практик"	"Набір автономних секторів"		
Закон України "Про культуру" (Верховна Рада України, 2010)	+								+	+
UNESCO		+							+	+
UNCTAD			+		+			+	+	+
World Intellectual Property Organisation				+					+	+
Department for Digital, Culture, Media & Sport					+				+	+
Hong Kong Ideas Centre				+		+			+	+
American Academy of Arts and Sciences						+			+	-
Антошкіна Л. І.							+		+	-
Cambridge Dictionary				+					+	-
Papp-Váry, Á. F. & Tóth, T. Z.								+	+	+

Проте підходи різних авторів можуть варіюватися, зокрема у поглядах на індустрії як "цикли створення" (UNCTAD, 2008) чи "набір автономних секторів" (Papp-Váry, & Tóth, 2022). World Intellectual Property Organisation (2003), Hong Kong Ideas Centre (2009) та Cambridge Dictionary (2025) визначають креативні індустрії як "галузі", що мають конкретні продукти і послуги. Papp-Váry, & Tóth (2022) також підкреслюють значення креативних індустрій як "набору автономних секторів".

Щодо змісту та результату, визначення авторів вказують на створення, виробництво та комерціалізацію творчих вмістів, а також на важливість інтелектуальної власності й економічної цінності. Водночас, існують певні відмінності в акцентах: наприклад, UNESCO (2006) та World Intellectual Property Organisation (2003) акцентують увагу на культурній і нематеріальній природі, тоді як Department for Digital, Culture, Media & Sport, (1998) та Hong Kong Ideas Centre (2009) наголошують на творчості та створенні робочих місць.

Узагальнюючи, відмітимо таке: всі ці різноманітні підходи свідчать про комплексність і багатогранність креативних індустрій як явища, що об'єднує економічні, культурні та творчі аспекти.

Наступним кроком здійснимо оцінювання існуючих підходів (табл. 3). Для оцінювання пропонується використати бальну шкалу за такими критеріями:

- 1) наявність компонентів визначення: суті – 1 бал, суті та форми – 3 бали; усіх трьох – 5 балів;
- 2) поширеність визначення в науковій літературі: від 1 до 5 балів;
- 3) теоретична обґрунтованість визначення: від 1 до 5 балів;
- 4) доступність для практичного використання: від 1 до 5 балів.

Таблиця 3

Оцінювання існуючих підходів до визначення поняття "креативні індустрії"

Автор	Оцінка (бали)				
	Наявність компонентів	Поширеність визначення	Теоретична обґрунтованість	Практична доступність	Сумарна оцінка
Закон України "Про культуру" (Верховна Рада України, 2010)	5	4	5	5	19
UNESCO	5	5	5	5	20
UNCTAD	5	5	5	5	20
World Intellectual Property Organisation	5	5	5	5	20
Department for Digital, Culture, Media & Sport	5	5	5	5	20
Hong Kong Ideas Centre	5	2	5	2	14
American Academy of Arts and Sciences	3	2	3	1	9
Антошкіна Л. І.	3	1	3	2	9
Cambridge Dictionary	3	2	3	3	11
Papp-Váry, Á. F. & Tóth, T. Z.	5	2	5	2	14

Оцінюючи існуючі підходи до визначення поняття "креативні індустрії" за запропонованою бальною шкалою, ми бачимо, що найбільші бали отримали визначення UNESCO (2006), UNCTAD (2008, 2022), World Intellectual Property Organisation (2003), DCMS (1998). Саме їхні визначення включають усі компоненти, широко поширені в науковій літературі, теоретично обґрунтовані та практично застосовані. Hong Kong Ideas Centre (2009), American Academy of Arts and Sciences (2021), Антошкіна Л. І. (2011) отримали менше балів, вказуючи на меншу повноту та широке використання в науковій літературі. Cambridge Dictionary (2025), Papp-Váry, & Tóth, (2022) здобули середні бали – 11 і 14 відповідно. Більшість існуючих визначень креативних індустрій охоплюють базові складові поняття, однак окремі з них недостатньо враховують багатофункціональну природу цього явища у сучасній економіці. Проведений аналіз свідчить, що переважна частина трактувань є змістовно повною та може бути застосована для теоретичного обґрунтування й практичних досліджень.

Проте для більш комплексного відображення сутності креативних індустрій – як сфери, що поєднує економічну цінність, інноваційний розвиток і культурну унікальність, – запропонуємо власне визначення категорії "креативні індустрії".

Креативні індустрії – це сукупність галузей економіки, в яких творчість, інноваційність і унікальність виступають основним джерелом створення економічної цінності продуктів і послуг, що мають естетичну, культурну або інтелектуальну значущість, розробляються, розвиваються і комерціалізуються індивідами, групами чи організаціями з метою забезпечення сталого економічного розвитку, зростання творчого капіталу та посилення креативного потенціалу суспільства.

Для детального розкриття змісту авторського визначення у табл. 4 представлено структуру категорії "креативні індустрії", яка систематизує її основні компоненти за ключовими характеристиками.

Таблиця 4

Авторська структура категорії "креативні індустрії"

Категорія	Визначення	Сутність поняття	Механізми реалізації	Кінцева мета
Креативні індустрії	"це сукупність галузей економіки, в яких творчість, інноваційність і унікальність виступають основним джерелом створення економічної цінності продуктів і послуг, що мають естетичну, культурну або інтелектуальну значущість, розробляються, розвиваються і комерціалізуються індивідами, групами чи організаціями з метою забезпечення сталого економічного розвитку, зростання творчого капіталу та посилення креативного потенціалу суспільства"	"сукупність галузей економіки"	"в яких творчість, інноваційність і унікальність виступають основним джерелом створення економічної цінності продуктів і послуг, що мають естетичну, культурну або інтелектуальну значущість, розробляються, розвиваються і комерціалізуються індивідами, групами чи організаціями"	"з метою забезпечення сталого економічного розвитку, зростання творчого капіталу та посилення креативного потенціалу суспільства"

На нашу думку, авторське визначення надає чітке та логічно структуроване уявлення про суть креативних індустрій, відображаючи їхній багатогранний характер і визначальну роль творчості й інновацій у створенні економічної цінності. Воно чітко окреслює, що основною ознакою креативних індустрій є не просто наявність творчих рішень чи інноваційних підходів, а саме їхня визначальна роль у створенні економічної цінності продуктів і послуг. Завдяки такому уточненню запропоноване визначення дозволяє диференціювати креативні індустрії від інших галузей економіки, у яких творчі елементи можуть бути лише допоміжними.

Завдяки деталізованій авторській структурі, представленої у табл. 4, визначення категорії розкривається через чіткий поділ на сутність поняття, механізм реалізації та кінцеву мету функціонування креативних індустрій, що істотно підвищує його аналітичну та практичну цінність. Водночас варто зазначити, що мета існування креативних індустрій сформульована достатньо повно й точно – через акцент на розвитку творчого капіталу та створенні економічної вартості, що дозволяє розглядати їх не лише як елемент культурного середовища, а і як важливий драйвер економічних процесів.

Запропоноване визначення забезпечує можливість чіткого розмежування креативних і некреативних індустрій

за домінуванням творчості й унікальності як основних джерел створення вартості. Наприклад, розроблення комп'ютерних ігор, діяльність дизайнерських студій або виробництво анімаційної продукції безумовно належать до креативних індустрій, оскільки кінцевий продукт базується на творчих ідеях та інтелектуальній праці. Натомість масове виробництво побутової техніки чи будівельних матеріалів, навіть із використанням елементів інновацій, не відповідає критеріям креативної індустрії, оскільки творчість там має другорядний характер.

Отже, запропоноване визначення не лише окреслює теоретичні межі креативних індустрій, але й має прикладну цінність для статистичного обліку, аналізу ринкових тенденцій і розроблення цільових стратегій розвитку.

В сучасних умовах зростання ролі креативних індустрій у формуванні економічного та культурного середовища, важливо чітко визначити їхні ключові ознаки, що дозволить не лише краще зрозуміти специфіку діяльності цієї сфери, але й оцінити її вплив на різні сегменти ринку. В цьому контексті визначення основних характеристик креативних індустрій (рис. 2.) є необхідною передумовою для подальшого аналізу та розроблення ефективних стратегій підтримки їхнього розвитку.

Рис. 2. Ознаки креативних індустрій

Як видно з рис. 2, центральним елементом є креативність, яка об'єднує низку ключових характеристик, зокрема інноваційність, цифрові технології, економічну цінність, гнучкість, культурну складову та співпрацю. Інноваційність відображає здатність креативних індустрій до постійного оновлення продуктів, послуг і підходів. Цифрові технології забезпечують розширення можливостей створення, поширення та споживання творчого контенту, посилюючи ефективність діяльності у цьому секторі. Економічна цінність виявляється у здатності креативних індустрій формувати нові робочі місця, генерувати додану вартість і сприяти економічному зростанню. Гнучкість характеризує швидку адаптацію креативних індустрій до змін ринкового середовища та технологічних трендів, що забезпечує їхню конкурентоспроможність. Культурний аспект підкреслює роль креативних індустрій у збереженні та примноженні культурної спадщини, а також у формуванні національної ідентичності. Співпраця між представниками різних творчих професій і суміжних галузей виступає важливою умовою ефективного функціонування і сталого розвитку креативного сектору.

Першим етапом аналізу креативних індустрій є розуміння їхньої сутності та структуризація, що передбачає їхню класифікацію за ключовими характеристиками. Класифікація креативних індустрій виступає важливим інструментом для визначення їхнього місця в економічній системі, оцінювання внеску в економічний розвиток і розроблення ефективних стратегій підтримки і стимулювання цього сектору.

Як показує концепція взаємозв'язку економіки, креативної економіки та креативних індустрій (див. рис. 1), креативні індустрії є органічною складовою сучасної економічної системи. Водночас, відсутність уніфікованої класифікації ускладнює формування комплексної державної політики щодо розвитку цього сектору. Деталізована класифікація креативних індустрій дозволяє не лише окреслити їхні структурні особливості, а й ідентифікувати потенційні напрями розвитку та сфери впливу на соціально-економічні процеси. Порівняльний аналіз існуючих класифікацій креативних індустрій наведено у табл. 5.

Порівняльний аналіз класифікацій креативних індустрій виявляє значну різноманітність підходів: від чіткої структуризації секторів за моделлю Департаменту цифрових технологій, культури, засобів масової інформації та спорту – DCMS до більш узагальнених підходів UNESCO та UNCTAD, а також високої деталізації у класифікації, затвердженій Верховною Радою України. Перевагою підходу DCMS є його чіткість і конкретність, що сприяє формуванню зрозумілої галузевої структури, однак жорсткість класифікації може виявитися недостатньо гнучкою в умовах динамічних змін креативної економіки. Модель ЮНЕСКО та ЮНКТАД враховує як культурні, так і соціально-економічні чинники розвитку індустрій, проте іноді не повною мірою відображає специфіку окремих секторів. Деталізована українська класифікація забезпечує високу специфічність і розширене охоплення видів діяльності, що є перевагою для внутрішнього аналізу, однак надмірна фрагментарність може ускладнювати зіставлення з міжнародними стандартами.

Таблиця 5

Порівняльний аналіз класифікацій креативних індустрій

Класифікація	Основні групи / індустрії
Department for Digital, Culture, Media & Sport (Department for Digital, Culture, Media & Sport, 1998)	13 груп: реклама; архітектура; ринок мистецтва й антикваріату; ремесла; дизайн; мода; кіно та відео; музика; виконавське мистецтво; видавництво; програмне забезпечення; телебачення і радіо; відео та комп'ютерні ігри
UNESCO (UNESCO, 2009)	2 групи: індустрії в основних напрямках культурної сфери; індустрії, які мають вплив на сферу культури
UNCTAD (UNCTAD 2008, 2010)	4 групи: спадщина; мистецтво; засоби масової інформації; функціональні витвори
World Intellectual Property Organisation (World Intellectual Property Organisation, 2003)	4 групи: копірайтингові індустрії; взаємозалежні індустрії; індустрії, які частково захищаються авторським правом; індустрії загального призначення
Верховна Рада України (Верховна Рада України, 2019)	34 види економічної діяльності

Отже, кожен із розглянутих підходів має власні переваги й обмеження, що обумовлює актуальність розроблення інтегрованої класифікації, яка поєднувала б нормативну деталізацію з узагальненим баченням структури креативних індустрій і дозволяла ефективно адаптуватися до викликів глобального ринку.

У табл. 6 розглянемо інтегрований підхід до класифікації креативних індустрій. Цей підхід до класифікації засновано на трьох основних параметрах:

1. Спосіб створення економічної цінності – визнається тим, чи є провідним фактором у створенні товарів і послуг безпосередня творча діяльність людини або ж поєднання творчості й технологічних рішень.

Указаний параметр дозволяє розрізняти традиційно креативні сфери (ремесла, мистецтво) і технологічно орієнтовані індустрії (цифрові продукти, мультимедіа).

2. Форма кінцевого продукту – передбачає поділ на матеріальні продукти (фізично відчутні результати діяльності, як-от книги, мистецькі вироби, архітектурні об'єкти) та нематеріальні продукти і послуги (цифровий контент, маркетингові стратегії, програмні рішення).

3. Характер взаємодії зі споживачем – відображає, чи здійснюється вплив на споживача безпосередньо через творчий продукт (мистецтво, реклама), чи опосередковано через використання технологічних платформ і цифрових засобів (відеоігри, інформаційні сервіси).

Таблиця 6

Інтегрований підхід до класифікації креативних індустрій

Клас креативних індустрій	Група індустрій	Код ДК 009:2010	Спосіб створення вартості	Тип створення	Характер взаємодії
Класично творча діяльність	1. Ремесла та мистецтво	32.12, 32.13, 32.20	Творча діяльність людини	Матеріальний продукт	Прямий вплив
	2. Видавнича справа	58.11-58.19			
	3. Аудіовізуальне мистецтво, архітектура та культурна спадщина	59.11-60.20, 71.11, 90.01-90.04, 91.01, 91.02			
Креативні індустрії зі змішаним підходом	1. Маркетинг і реклама	70.21, 73.11, 73.12	Творчість у поєднанні з технологіями	Нематеріальний продукт або послуга	Прямий вплив
	2. Освіта та наукові дослідження у сфері креативних індустрій	72.20, 85.52			
Технологічно-креативна діяльність	1. Відеоігри та мультимедіа	58.21, 58.29	Технології та творчість	Матеріальний / цифровий продукт	Опосередкований вплив
	2. Дизайн, фотографія та переклад	74.10, 74.20, 74.30			
Цифрові креативні індустрії	1. Інформаційні технології та цифрові платформи	62.01-62.02, 63.91	Переважно технології	Нематеріальний цифровий продукт	Опосередкований вплив

На нашу думку, запропонований інтегрований підхід дозволяє комплексно характеризувати креативні індустрії, враховуючи не лише особливості способу створення економічної цінності, а й форму кінцевого продукту та характер взаємодії зі споживачем. Запропонований підхід забезпечує можливість точнішого розмежування між різними групами індустрій, враховує сучасні тенденції технологічної інтеграції у творчих процесах і сприяє кращому розумінню ролі креативного сектору у структурі національної економіки. Він також створює підґрунтя для подальших досліджень динаміки розвитку окремих сегментів креативних індустрій і формування цільових стратегій їхньої підтримки. Отже, застосування інтегрованого підходу дозволяє не лише чітко класифікувати креативні індустрії, а й глибше відобразити їхні сучасні трансформації у глобальній економіці.

Запропонована інтегрована класифікація креативних індустрій має низку важливих переваг, що підвищують її наукову та практичну значущість.

По-перше, застосування критерію способу створення економічної цінності дозволяє комплексно охопити специфіку розвитку креативних індустрій як за домінуванням традиційної творчої діяльності людини, так і за умовами активного використання технологічних рішень. Такий підхід відображає реалії сучасної економіки, де творчість часто інтегрується з інноваційними технологіями, формуючи нові моделі виробництва та споживання креативного продукту.

По-друге, врахування форми кінцевого продукту (матеріальної або нематеріальної) забезпечує можливість чіткого розмежування між фізично відчутними результатами творчості (мистецькі твори, архітектурні об'єкти) й інформаційними або цифровими продуктами (мультимедіа, рекламні кампанії, програмне забезпечення). Це сприяє коректнішій побудові статистичних моделей аналізу, формуванню підходів до вимірювання обсягів виробництва, зайнятості та доданої вартості у межах креативного сектору.

По-третє, введення критерію характеру взаємодії зі споживачем (прямого чи опосередкованого) дає змогу відобразити специфіку каналів поширення креативного продукту в умовах цифрової економіки. Такий розподіл є важливим для аналізу механізмів комунікації між виробниками та споживачами творчих продуктів, а також для оцінювання впливу цифрових платформ на трансформацію креативних індустрій.

Узагальнено зазначене вище. Запропонована інтегрована класифікація створює повніше уявлення про різноманітність структурних елементів креативної економіки, сприяє розвитку методології дослідження креативних індустрій і може бути використана як основа для розроблення цільових стратегій підтримки та стимулювання розвитку вказаного сектору в національній та глобальній економіці.

Дискусія і висновки

У дослідженні проведено систематизований аналіз наукових підходів до визначення й еволюції поняття "креативні індустрії". На основі детального огляду літератури сформульовано авторське визначення креативних індустрій як сукупності економічних секторів, у яких творчість, інноваційність і унікальність виступають основним джерелом створення економічної цінності продуктів і послуг, що мають естетичну, культурну або інтелектуальну значущість. Такі продукти та послуги розробляються, розвиваються і комерціалізуються індивідами, групами чи організаціями з метою забезпечення сталого економічного розвитку, зростання творчого капіталу та посилення креативного потенціалу суспільства.

Запропоноване визначення акцентує увагу на трьох ключових аспектах: економічній цінності, культурній унікальності та впливі на інноваційний розвиток, що дозволяє відмежувати креативні індустрії від традиційних секторів економіки та глибше розкрити їхню сутність як складного багатовимірного явища, що об'єднує економічний, культурний та інтелектуальний компоненти. На відміну від традиційних підходів, авторське трактування підкреслює взаємозв'язок креативних індустрій із глобальними економічними тенденціями та їхню роль у розвитку сучасного суспільства.

У процесі дослідження визначено основні ознаки креативних індустрій: креативність, інноваційність, гнучкість, цифровізація, економічна та культурна цінність. Виділення цих характеристик поглиблює розуміння ролі креативних секторів у формуванні конкурентних переваг національних економік та у структурі глобального ринку.

Крім того, здійснено систематизований огляд класифікаційних підходів до креативних індустрій, що дало змогу порівняти моделі, розроблені міжнародними організаціями та закріплені у національних нормативно-правових актах. На основі цього аналізу сформульовано інтегрований підхід до класифікації, який ґрунтується на трьох основних параметрах: способі створення економічної цінності, формі кінцевого продукту та характері взаємодії зі споживачем.

Запропонована класифікація має низку переваг: вона дозволяє комплексно відобразити специфіку розвитку креативних індустрій, враховує сучасні процеси цифровізації та інтеграції творчості з технологіями, а також сприяє формуванню ефективної системи підтримки та регулювання з боку держави. Зокрема, на основі класифікаційного поділу можливе розроблення цільових інструментів політики підтримки окремих сегментів: для традиційних творчих індустрій – механізмів збереження культурної спадщини та стимулювання локальних

ремесел, для технологічно-креативних напрямів – програм цифрової трансформації, грантового фінансування інноваційних проєктів, а також розвитку стартап-екосистем у сфері мультимедіа, дизайну й IT-рішень.

Отже, запропонований підхід не лише дозволяє глибше розкрити структуру креативних індустрій, а й формує основу для обґрунтування практичних заходів державної підтримки залежно від типу діяльності, що забезпечує адресність політики розвитку та підвищує її ефективність.

Важливим напрямом подальших досліджень є розроблення рекомендацій щодо інтеграції креативних індустрій у національні стратегії економічного розвитку, з урахуванням їхнього потенціалу для стимулювання інноваційної активності, зростання доданої вартості та посилення культурної складової у сталому розвитку.

Список використаних джерел

- Антошкіна, Л. І. (2011). Креативні індустрії: проблеми і перспективи розвитку. *Формування ринкової економіки: збірник наукових праць*, 62(2), 8–13.
- Верховна Рада України. (2010). *Про культуру* (Закон України від 14.12.2010 р. № 2778-VI). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>
- Верховна Рада України. (2019). *Про затвердження видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій* (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.04.2019 р. № 265-2019-р). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265-2019-%D1%80#Text>
- Кабінет Міністрів України. (2020). *Вектори економічного розвитку 2030*. https://nes2030.org.ua/docs/doc-vector.pdf?fbclid=IwAR0kl7IEB_VL_6JkhzpDN9CWirk1c5AFWJlJfCHGmZ0o7BQhLhsj57IRU
- Кукса, І. М., & Петухова, Т. О. (2017). Креативна економіка як елемент інноваційної та стійкої стратегії розвитку України. *Ефективна економіка*, 12. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6555>
- Старостіна, А., Кравченко, В., & Нагачевська, Т. (2019). *7 сходинок підготовки успішної дисертації* (2-ге вид.). НВП Інтерсервіс.
- American Academy of Arts and Sciences. (2021). *Art Is Work*. <https://www.amacad.org/publication/art-is-work/section/4>
- Cambridge Dictionary. (2025). *Creative industry Definition*. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/creative-industry>
- Department for Digital, Culture, Media & Sport. (1998). *Creative Industries Mapping Document 1998*. <https://www.gov.uk/government/publications/creative-industries-mapping-documents-1998>
- Hong Kong Ideas Centre. (2009). *Turning Hong Kong into a Creative City*. Hong Kong Ideas Centre. <https://www.ideascentre.hk/wordpress/wp-content/uploads/2009/02/creative-industries-study-5-oct1.pdf>
- Papp-Váry, Á. F. & Tóth, T. Z. (2022). Analysis of Budapest as a Film Tourism Destination. In R. Baleiro & R. Pereira (Eds.), *Global Perspectives on Literary Tourism and Film-Induced Tourism* (pp. 257–279). IGI Global Scientific Publishing. <https://doi.org/10.4018/978-1-7998-8262-6.ch014>
- Shkodina, I., Kondratenko, N., & Shchukina, A. (2023). Creative industry 4.0: Trends and transformations in the era of digitalization. *The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: International Relations. Economics. Country Studies. Tourism*, 18, 22–30. <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2023-18-03>
- UNCTAD. (2008). *Creative Economy Report: The Challenges of Assessing the Creative Economy: Towards Informed Policy-Making*. United Nations. http://www.unctad.org/en/docs/ditc20082cer_en.pdf
- UNCTAD. (2019). *How can the creative economy help power development?* Geneva: United Nations. <https://unctad.org/news/how-creative-economy-can-help-power-development>
- UNCTAD. (2022). *Creative Economy Outlook. The International Year of Creative Economy for Sustainable Development: Pathway to Resilient Creative Industries*. Geneva: United Nations. https://unctad.org/system/files/official-document/ditcsc2022d1_overview_en.pdf
- UNESCO. (1972). *Cultural Development: Experiences and Policies*. Paris: UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf00000223237>
- UNESCO. (1983). *Cultural Development: Experiences and Policies* (2nd ed.). Paris: UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000002228>
- UNESCO. (2006). *Understanding Creative Industries: Cultural Statistics for Public-Policy Making*. Paris: UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000154956>
- UNESCO. (2009). *2009 UNESCO Framework for Cultural Statistics (FCS)*. Montreal: UNESCO. https://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/unesco-framework-for-cultural-statistics-2009-en_0.pdf
- World Intellectual Property Organisation. (2003). *Guide on Surveying the Economic Contribution of the Copyright-based Industries*. Geneva: WIPO. https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/copyright/893/wipo_pub_893.pdf

References

- American Academy of Arts and Sciences. (2021). *Art Is Work*. <https://www.amacad.org/publication/art-is-work/section/4>

Antoshkina, L. I. (2011). Creative industries: problems and development prospects. Formation of the market economy: Collection of scientific papers, 62(2), 8–13 [in Ukrainian].

Cabinet of Ministers of Ukraine. (2020). Vectors of economic development 2030. https://nes2030.org.ua/docs/doc-vector.pdf?fbclid=IwAR0kI7IEB_VL_6JkhzpDN9CWirk1c5AFWJIJfCHGmZ0o7BQuhLhsj57IRU [in Ukrainian].

Cambridge Dictionary. (2025). *Creative industry Definition*. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/creative-industry>

Department for Digital, Culture, Media & Sport. (1998). *Creative Industries Mapping Document 1998*. <https://www.gov.uk/government/publications/creative-industries-mapping-documents-1998>

Hong Kong Ideas Centre. (2009). *Turning Hong Kong into a Creative City*. Hong Kong Ideas Centre. <https://www.ideascentre.hk/wordpress/wp-content/uploads/2009/02/creative-industries-study-5-oct1.pdf>

Kuksa, I. M., & Pietukhova, T. O. (2017). Creative economy as an element of Ukraine's innovative and sustainable development strategy. *Effective Economy*, 12 [in Ukrainian]. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6555>

Papp-Váry, Á. F. & Tóth, T. Z. (2022). Analysis of Budapest as a Film Tourism Destination. In R. Baleiro & R. Pereira (Eds.). *Global Perspectives on Literary Tourism and Film-Induced Tourism* (pp. 257–279). IGI Global Scientific Publishing. <https://doi.org/10.4018/978-1-7998-8262-6.ch014>

Shkodina, I., Kondratenko, N., & Shchukina, A. (2023). Creative industry 4.0: Trends and transformations in the era of digitalization. *The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: International Relations. Economics. Country Studies. Tourism*, 18, 22–30. <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2023-18-03>

Starostina, A., Kravchenko, V., & Nahachevska, T. (2019). 7 steps to preparing a successful dissertation (2nd ed.). NVP Interservis [in Ukrainian].

UNCTAD. (2008). *Creative Economy Report: The Challenges of Assessing the Creative Economy: Towards Informed Policy-Making*. United Nations. http://www.unctad.org/en/docs/ditc20082cer_en.pdf

UNCTAD. (2019). *How can the creative economy help power development?* Geneva: United Nations. <https://unctad.org/news/how-creative-economy-can-help-power-development>

UNCTAD. (2022). *Creative Economy Outlook. The International Year of Creative Economy for Sustainable Development: Pathway to Resilient Creative Industries*. Geneva: United Nations. https://unctad.org/system/files/official-document/ditctsce2022d1_overview_en.pdf

UNESCO. (1972). *Cultural Development: Experiences and Policies*. Paris: UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000223237>

UNESCO. (1983). *Cultural Development: Experiences and Policies* (2nd ed.). Paris: UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000002228>

UNESCO. (2006). *Understanding Creative Industries: Cultural Statistics for Public-Policy Making*. Paris: UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000154956>

UNESCO. (2009). *2009 UNESCO Framework for Cultural Statistics (FCS)*. Montreal: UNESCO. https://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/unesco-framework-for-cultural-statistics-2009-en_0.pdf

Verkhovna Rada of Ukraine. (2010). On culture (Law of Ukraine dated December 14, 2010, No. 2778-VI). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text> [in Ukrainian].

Verkhovna Rada of Ukraine. (2019). On approval of types of economic activity classified as creative industries (Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated April 24, 2019, No. 265-2019-r). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265-2019-%D1%80#Text> [in Ukrainian].

World Intellectual Property Organisation. (2003). *Guide on Surveying the Economic Contribution of the Copyright-based Industries*. Geneva: WIPO. https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/copyright/893/wipo_pub_893.pdf

Отримано редакцією журналу / Received: 28.02.25

Прорецензовано / Revised: 27.03.25

Схвалено до друку / Accepted: 15.04.25

Iryna SVYSHCHUK, PhD Student
ORCID ID: 0009-0007-8403-1320
e-mail: irynasvyshchuk@knu.ua
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

CONCEPTUAL APPROACHES TO DEFINING THE ESSENCE OF THE "CREATIVE INDUSTRIES" AND THEIR CLASSIFICATION IN THE MODERN CONTEXT

Background. The dynamic development of the economy under globalization and digitalization enhances the role of creative industries as a key factor in innovation and economic growth. According to Ukraine's National Strategy 2030, the goal is to increase the share of creative industries in GDP to 10%, alongside higher contributions to value-added creation, exports, and employment. Studying creative industries is thus crucial for understanding their impact on economic development, innovation, and the labor market. However, the diversity of definitions and classification approaches complicates the development of a unified methodological basis for evaluating their socio-economic role.

Methods. To systematize existing views on the essence of creative industries, a content analysis of definitions and typologies was conducted based on national and international sources. Structural and logical analysis identified the core components of the concept, while comparative and analogy methods highlighted common and distinctive features. Using an inductive-deductive approach, an integrated classification model was proposed, combining traditional cultural sectors and modern technology-oriented segments, and outlining key features for further strategic analysis.

Results. An author's definition of creative industries was formulated, integrating key elements of creativity, innovation, and intellectual property as the foundation for economic value creation. Key characteristics of creative industries were identified. An enhanced classification was developed based on three criteria: the method of value creation (creative activity or technological solutions), the form of the final product (material or intangible), and the nature of consumer interaction (direct or mediated).

Conclusions. The study systematizes existing theoretical approaches to creative industries and proposes a conceptual model that deepens the understanding of their structure and role in the modern economy. The developed classification enables clearer differentiation between traditional and technology-driven sectors, offering a foundation for further research and practical strategies to foster a competitive creative economy.

Keywords: creative industries, classification, integrated approach, innovation, economic significance.

Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів. Спонсори не брали участі в розробленні дослідження; у зборі, аналізі чи інтерпретації даних; у написанні рукопису; в рішенні про публікацію результатів.

The author declares no conflicts of interest. The funders had no role in the design of the study; in the collection, analyses or interpretation of data; in the writing of the manuscript; or in the decision to publish the results.